

Ēka Bauskā, Rīgas ielā 31

Arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija

Pasūtītājs: Benita Svareniece, SIA "Karjeras centrs"

Rīgas iela 31, Bauska, Bauskas novads, LV – 3901

e-pasts: benita.svareniece@gmail.com

tālrunis: 26339935

Līgums: Līgums Nr. MEA 005 noslēgts 2022. gada 16. februārī

Izpildītājs: SIA "Marta Emīlija"

Reģ.nr. 43602011610

Krasta iela 17, Bauska, Bauskas novads, LV 3901

e-pasts: liepaina@gmail.com

tālrunis: 26363407

Bauska, 2022

Saturs

Ievads	3. lpp.
Ēkas vēsture un būvvēsture	4. lpp.
Apjoms, konstrukcijas, plānojums	16. lpp.
Jumts	23. lpp.
Logi	29. lpp.
Durvis	35. lpp.
Apkures ierīces	39. lpp.
Kāpnes	41. lpp.
Pagrabs	42. lpp.
Secinājumi un rekomendācijas	45. lpp.
Sākotnējās fasādes rekonstrukcijas zīmējums	48. lpp.
Fasādes renovācijas priekšlikumi	49. lpp.
Vēsturiskie attēli	50. lpp.
Publikācijas	55. lpp.
Izmantotie informācijas avoti	59. lpp.
Izraksts no VKPAI rīkojuma nr. 2/15 (01.04.2011.) VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS REKOMENDĀCIJAS Nr. 2011-3 VĒSTURISKO ĒKU ENERGOEFEKTIVITĀTES UZLABOŠANAI	59. lpp.
Izraksts no saistošajiem noteikumiem par Bauskas novada pašvaldības līdzfinansējumu kultūras pieminekļu saglabāšanai	60. lpp.

Ievads

Ēka Bauskā, Rīgas ielā 31, atrodas valsts nozīmes pilsētībūvniecības piemineklis “Bauskas vecpilsēta” (valsts aizsardzības nr. 7425, KM 1998. gada 29. oktobra rīkojums Nr. 128) teritorijā. Būve kopumā saglabājusi apjomu, kāds tas radies 19. gadsimta beigās.

Lai noskaidrotu celtnes kādreizējo izskatu, kas ļautu rekonstruēt ēkas sākotnējo veidolu un palīdzētu tai organiski iekļauties Bauskas vecpilsētas vēsturiskajā vidē, veikta celtnes arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija. Darbs pasūtīts saistībā ar ģipšnieka ieceri veikt ēkas jumta remontu. Izpildot Bauskas novada domes 2021. gada 30. septembrī apstiprinātos saistošos noteikumus Nr. 6, celtnēm, kas atrodas Bauskas vecpilsētas teritorijā, pirms šādu darbu sākšanas jāveic ēkas arhitektoniski mākslinieciskā inventarizācija, lai konstatētu, fiksētu un novērtētu vēl esošās ēkas autentiskās substances, kā arī dotu rekomendācijas to saglabāšanai, renovācijai un restaurācijai.

Inventarizācijas organizētāji, dalībnieki un apstākļi

Ēkas inventarizāciju pasūtīja Benita Svareniece, noslēdzot līgumu ar SIA “Marta Emīlija”. Inventarizācija veikta 2022. gada augustā un septembrī. Konsultācijas un palīdzību informācijas precizēšanā sniedza *Mg. art.* Ina Līne un *Mg. art.* Dainis Bruģis, Bauskas muzeja galvenā krājumu glabātāja Ilva Strautzele. Sākotnējās fasādes rekonstrukcijas zīmējumu un renovācijas priekšlikumu vizualizēja Edgars Bruģis. Fotofiksāciju veica Indra Liepa. Inventarizācijā apsekotas gan mājas fasādes, gan iekštelpas, ieskaitot bēniņus un pagrabu.

Inventarizācijas atskaides saturs un forma

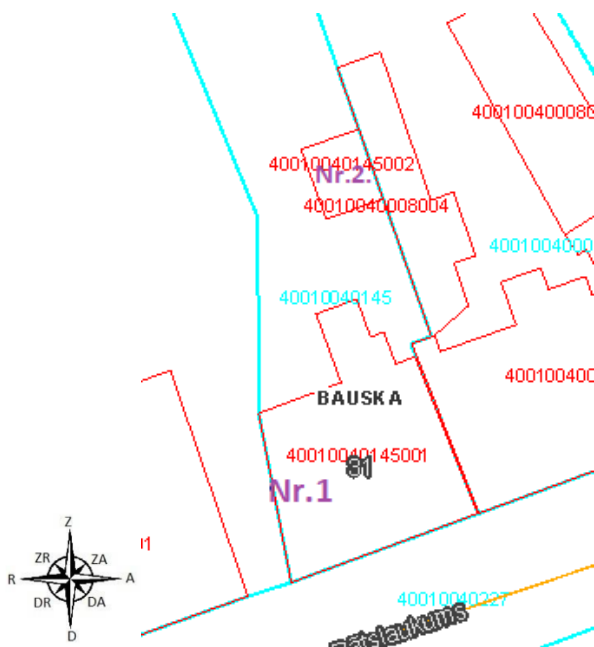
Inventarizācijas rezultāti apkopoti vienā sējumā, kas sagatavots trijos eksemplāros – divi pasūtītājam, viens izpildītājam. Pasūtītājam inventarizācijas teksts un attēli iesniegti arī digitālā formātā.

Pētniecības metodes

Vēsturiskās, izogrāfiskās un dokumentālās informācijas apzināšana un apkopošana, ēkas vizuālā apsekošana, foto fiksācija.

Ēkas vēsture un būvvēsture

Uz gruntsgabala Bauskā, Rīgas ielā 31, atrodas viena divstāvu ēka ar veikala un dzīvojamajām telpām un mūra garāža pagalmā. (kadastra Nr. 4001 004 0145 001). Ēka ar garāko fasādi orientēta gar Rīgas ielu, plānā nr. 1 (1. attēls).

1. attēls. Ēkas Rīgas ielā 31 novietojums gruntsabalā un tās orientācija pēc debespusēm

Ielas nosaukumi un numuri

Pētāmā ēka atrodas uz gruntsgabala, kura hipotēkas numurs sākotnēji bija 133, bet pēc hipotēkas numuru maiņas 1860. gadā - 32.

1928. gadā ēkas adrese bija Sudmalu iela 31, kopš 1936. gada, Vienības iela 31, bet 1940. gadā Vienības ielu pārdēvēja par Rīgas ielu, un kopš tā laika adrese ir Rīgas iela 31.

Ziņas par ēkas vēsturi

Pētāmais gruntsgabals un ēka atrodas Bauskas vecpilsētas teritorijā, Rātslaukuma (agrāk tirgus laukuma) malā.

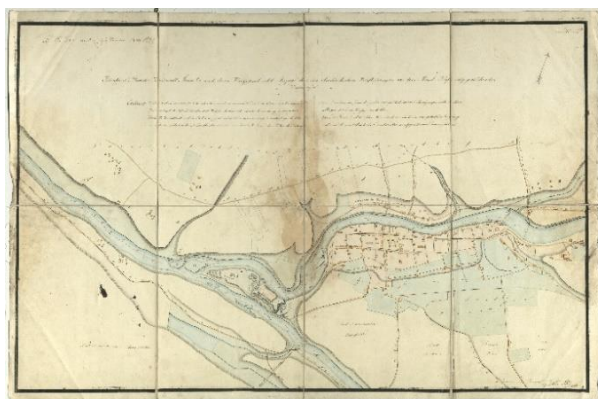
Bauskas apriņķa mērnika Heinriha Johana Krāmera 1797. gadā sastādītajā Bauskas plānā redzams, ka pētāmajam gruntsgabalam piešķirts 133. hipotēkas numurs un iezīmēta apbūve – viena ēka ar garāko malu orientēta gar Rīgas ielu, divas paralēlas ēkas gruntsgabala dziļumā novietotas perpendikulāri upei, ēku sienas iezīmē gruntsgabala robežas (2. attēls).

2. attēls. Heinriha Johana Krāmera 1797. gadā zīmētais Bauskas pilsētas plāns, fragments.

LVVA, 1679. fonds, 156. apraksts,
111. lieta

1840. gada pilsētas plānā redzamas tās pašas trīs ēkas, kas bija iezīmētas jau 1797. gada plānā, bet nav iezīmētas gruntsgabala robežas un gruntsgabals nav numurēts (4. attēls).

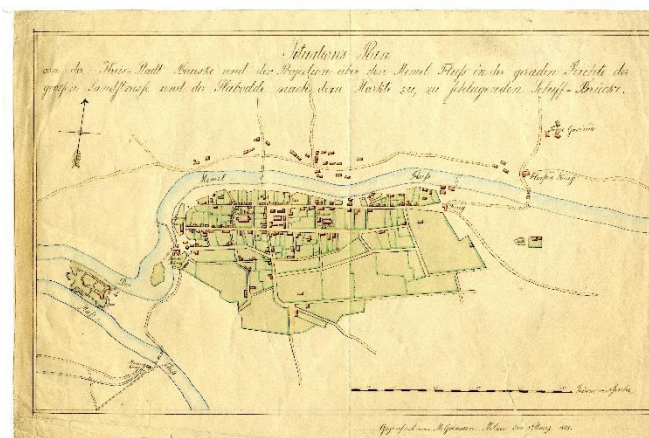

3. attēls. 1840.gada Bauskas pilsētas plāns.
LVVA, 6828. fonds, 2. apraksts, 454. lieta,
43. lapa

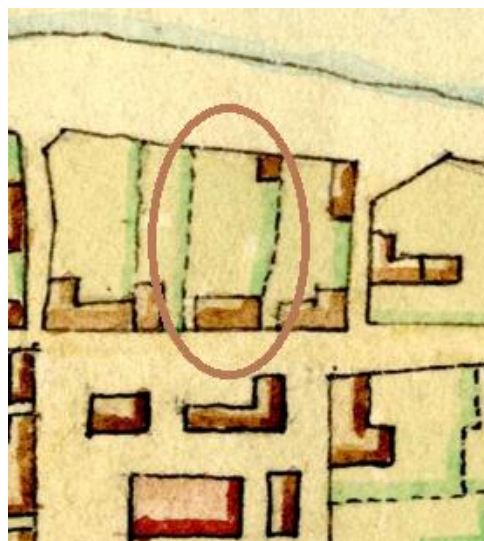

4. attēls. 1840. gada Bauskas pilsētas plāna fragments.
LVVA, 6828. fonds, 2. apraksts,
454. lieta, 43. lapa

1848. gada plānā, tāpat kā senākajos plānos, iezīmēta tā pati koka ēka ielas malā, redzamas arī gruntsgabala robežas, bet nav iezīmētas divas paralēlās koka ēkas gruntsgabala dziļumā perpendikulāri upei. Plānā iezīmēta neliela koka ēciņa pašā gruntsgabala austrumu stūrī pie upes (6. attēls).

5. attēls. 1848. gada Bauskas pilsētas plāns. LNB, RRGN, inv. Nr. RKt.L-2/63

6. attēls. 1848. gada Bauskas pilsētas plāna fragments. LNB, RRGN, inv. Nr. RKt.L-2/63

Visos trijos plānos iezīmētā sākotnējā ēka, visticamāk, bijusi vienkārša koka ēka ar salmu vai lubiņu jumtu.

Aizputes apriņķa revizora E. Nazarova (E. Nasarow) 1882. gada plānā iezīmētā koka ēka, atšķiras pēc lieluma un konfigurācijas. Tas liek domāt, ka senākā 18. gadsimta koka ēka nojaukta un tās vietā uzbūvēta lielāka koka ēka.

1860. gadā mainīti hipotēku numuri, un gruntsgabalam nr. 133 piešķirts jauns numurs - 32. Pagalmā iezīmētas divas garās paralēlās ēkas, kas bija fiksētas jau 1840. gada plānā, un mazā ēciņa gruntsgabala stūrī, kas bija iezīmēta 1848. gada plānā. E. Nazarova plāns ir izstrādāts daudz pamatīgāk, viena no pagalma ēkām iezīmēta detalizēti. Redzams, ka tā sastāv no divām atsevišķām ēkām, un vienai no tām ir piebūve. Visas ēkas plānā iezīmētas kā koka ēkas (8. attēls).

1899. gada plāns rāda, ka koka ēku nomainījusi mūra ēka. Domājams, paviršības dēļ zīmētājs ķieģeļu ēku plānā atzīmējis kā akmens ēku. Tātad ķieģeļu ēka uzcelta laikā starp 1882. gadu un 1899. gadu. Tā izvietota visā gruntsgabala platumā, pagalma pusē atrodas divas piebūves, domājams, atējai.

7. attēls. 1882. gada Bauskas pilsētas plāns.

LVVA, 1679. fonds,
156. apraksts, 106. lieta

8. attēls. 1882. gada Bauskas plāna fragments ar konkrēto gruntsgabalu nr. 32.

LVVA, 1697. fonds,
156. apraksts, 106. lieta

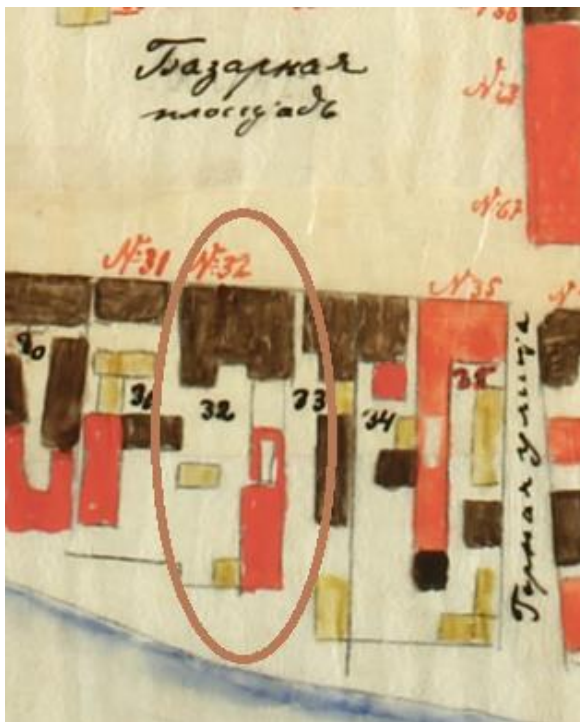
1899. gada plāns orientēts pretēji tradicionālajiem – lapas augšpuse vērsta nevis uz ziemeļiem, bet dienvidiem (9. attēls).

Plānā redzams, ka pagalmā zudusi viena ēka, tās vietā ir neliela koka ēka (10. attēls). Spriežot pēc plāna eksplikācijas, pagalmā atradās divas mazākas koka ēkas un viena jauktu būvmateriālu, t.i., ķieģeļu un koka, ēka.

9. attēls. 1899. gada Bauskas pilsētas plāns.

LVVA, 544. fonds, 1. apraksts,
7976. lieta, 71. a lapa

10. attēls. Fragments no 1899. gada Bauskas pilsētas plāna. LVVA, 544. fonds, 1. apraksts, 7976. lieta, 71. a lapa

11. attēls. Fragments no 1899. gada Bauskas pilsētas plāna, eksplikācija. LVVA, 544. fonds, 1. apraksts, 7976. lieta, 71. a lapa

1956. gada PSRS Celtniecības ministrijas projektēšanas institūta nr. 1. Rīgas nodaļā izgatavotajā Bauskas pilsētas plānā pētāmajā gruntsgabālā iezīmēta divu stāvu ķieģeļu dzīvojamā ēka, divas ķieģeļu nedzīvojamās ēkas un divas koka nedzīvojamās ēkas (12. attēls). Pētāmajai ēkai plānā iezīmēta piebūve.

12. attēls. Ēku izvietojums gruntsgabālā 1956. gadā. Fragments no Bauskas pilsētas 1956. gada topogrāfijas (M 1:500). Bauskas novada Būvvaldes arhīvs, inv. Nr. 35.

Bauskas vecpilsētas reģenerācijas plānā ar apbūves izvērtējumu, ko 1985. gadā izstrādājusi arhitekte Ilze Bākule, pētāmā celtne novērtētā kā pilsētbūvnieciski nozīmīga apbūve (13. attēls). Gruntsgabala dziļumā iezīmēta viena ēka, kurai nav vērtējuma.

13.attēls. Bauskas vecpilsētas reģenerācija plāna fragments. 1985. gads.

VKPAI PDC

2012. gadā Arhitektoniskās izpētes grupas (AIG) sastādītajā pilsētas plānā ēka datēta ar laika posmu no 1899. gada līdz 20. gadsimta sākumam un atzīmēta kā pilsētbūvnieciski nozīmīga ēka, kurai nepieciešamas atsevišķas izmaiņas, lai atjaunotu tās vēsturisko veidolu (14. attēls).

14. attēls. Saudzējamās un potenciāli rekonstruējamās zonas. Bauskas vēsturiskā centra inventarizācijā iegūtie rezultāti. 2012. un 2013. gads. AIG

15. attēls. Pastkarte.

Tirgus laukums Bauskā.

Pirms 1914. gada.

Fragments

Privātkolekcija

Pastkartē, kas izdota pirms 1914. gada, redzams, ka ēka ir divstāvu ķieģeļu ēka ar dakstiņu jumtu. Otrajā stāvā redzam septiņas logu ailas un vienu durvju ailu. Jādomā, ka pie durvju aila bijis iecerēts balkons (15. attēls). Pirmajā stāvā ir trīs durvju ailas un četras logu ailas. Ēkas stāvus sadala izmūrēta dzega, virs pirmā stāva logiem un durvīm izmūrēti trīsstūrveida sandriki. Ēkas rietumu galā atrodas caurbrauktuve, kas ir Bauskas arhitektūrai tipiska detaļa. Ēkas pirmajā stāvā bijuši izvietoti vairāki veikali, par ko liecina izkārtnes pie katras durvju aila un, arī virs caurbrauktuves. Gan durvīm, gan, iespējams, arī diviem logiem bijuši slēgi.

1926. gadā uzņemta fotogrāfija rāda, ka otrā stāva balkons vēl nav izbūvēts (16. attēls). Attēlā skaidri redzams, ka trim durvīm un trim logiem ir aizvērti slēgi. Otrā stāva logiem dalījums ar sešām rūtīm.

20. gadsimta sākumā ēka pagalma pusē ieguvusi piebūvi ar kāpnēm uz otro stāvu. Piebūve nedaudz aizsedz vienu otrā stāva logu.

16. attēls. 1926. gada 1. maija
sociāldemokrātu gājiens. Fragments.

J. Baltruma fotostudija.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM 3412*

17. attēls. 1926. gada 18.
jūlijs. Fragments. Labi
redzams vēja dēļa
robojums.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM 19129*

18. attēls.

1933. gada foto.

Autors Ģederts Ramans.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM 13375*

20. gs. 30. gadu fotogrāfijā skaidri redzams dakstiņu jumta segums un dekoratīvi izmūrētie skursteņi. Jumta rietumu galā ieklātas divas skārda loksnes (18. attēls).

19. attēls. Zigurds Gustiņš.
Bauska. 1940.

Kartons, eļļa.

18,5 x 25 cm.

Bauskas muzejs,

inv. nr. BNM 27699

Zigurda Gustiņa 1940. gada gleznā pētāmā ēka uzgleznota ar sarkanu jumtu un baltu fasādi, kas liek domāt, ka ēka bijusi apmesta un krāsota jau 1940. gadā.

1954. gadā “Bauskas Darbs” vēsta par jauna pārtikas preču veikala atvēršanu Rīgas ielā 31.

1955. gada fotogrāfijā redzam, ka ēkas fasāde piedzīvojusi pamatīgu pārveidi (20. attēls).

Domājams, lielie pārbūves darbi notikuši pirms 1954. gada, kad ēkā tika iekārtots pārtikas veikals. Pirmajā stāvā izbūvēti trīs lieli vitrīnu logi un vienas ieejas durvis ēkas centrā, izjaucot sākotnējo fasādes simetriju. Otrais stāvs ieguvis balkonu. Ielas fasāde ir apmesta un nokrāsota, bet, iespējams, tas noticis jau agrāk. Zudis robotais jumta vēja dēlis, bet jumtu vēl klāj dakstiņi.

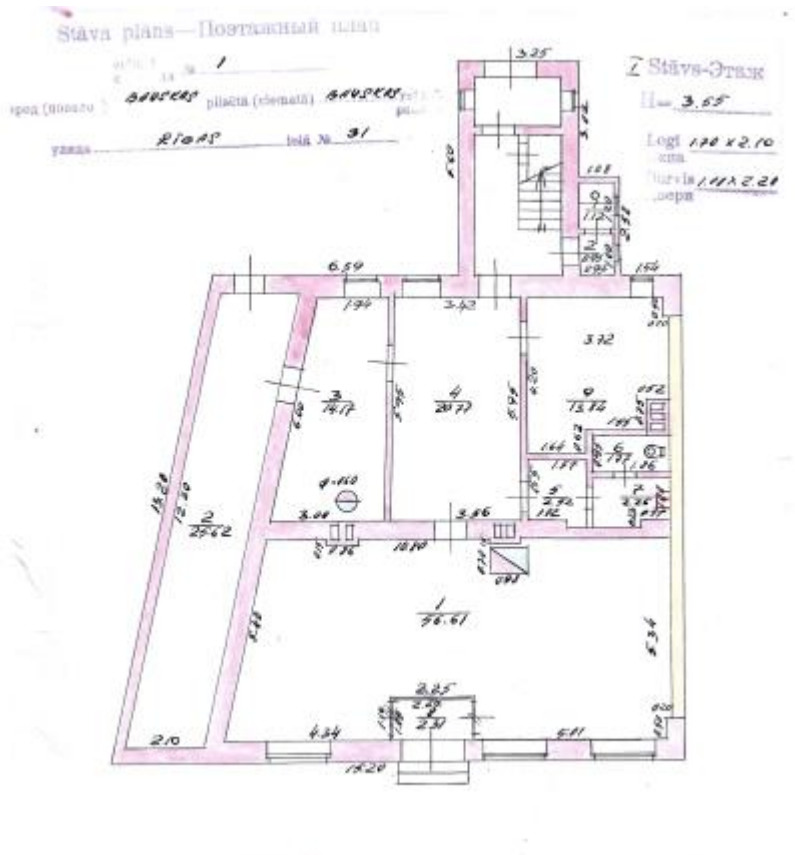
1956. gada plānā (12.attēls) ēkai vēl iezīmēta caurbrauktuve. Pārtikas veikalam bijusi nepieciešama noliktava, tāpēc caurbrauktuve aizmūrēta, ierīkojot durvis uz pagalmu. Šīs izmaiņas fiksētas 1967. gada pirmā stāva plānā (21. attēls).

20. attēls. 1955. gada 1. maija foto.

Mītiņš Oktobra laukumā.
Fragments.

Aināra Radovica privātkolekcija.

21. attēls. Pirmā stāva plāns.
Mērogs 1:100.
1967. gads. 1971. gadā atzīmētas izmaiņas telpā nr. 7.

Privātīpašums.

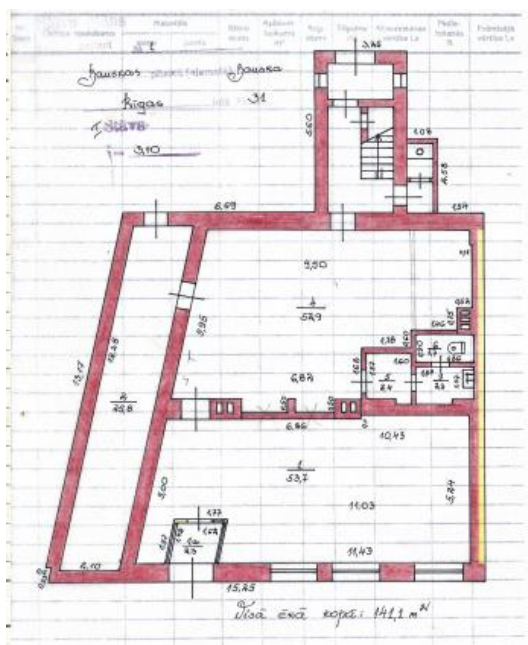
1986. gada 20. maijā izdots Bauskas rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas rīkojums nr. 103.¹ Tas noteica, ka veicams ievērojams darbu apjoms, jo vasaras periodā plānots ekskursantu un tūristu apmeklējumu skaita pieaugums.

¹ Latvijas PSR Bauskas rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja. Rīkojums Nr. 103. 20.05.86.

Pilsētas un rajona organizācijām un uzņēmumiem ar saviem materiāliem un darbaspēku jāpiedalās šī uzdevuma izpildē noteiktajos termiņos. Dzīvokļu saimniecības pārvaldei uzdots nokrāsot fasādi ēkai Rīgas ielā 31 līdz 19. jūnijam, ievērojot rajona arhitekta izstrādāto krāsu pasi.

20. gadsimta 80. gadu beigās un 90. gadu sākumā ēkas fasāde piedzīvoja vēl vienu pārbūvi. Alkohola veikala “Lāsīte” vajadzībām A puses loga vietā tika ierīkotas durvis.

1996. gada pirmā stāva plānā redzams, ka aizmūrēti trīs logi pagalma pusē, nojauktas divas starpsienas un izbūvētas jaunas durvis tirdzniecības zālē. Ielas fasādē samainīts logu un durvju izvietojums, pārceļot durvju ailu no fasādes centra uz rietumu pusi (22. attēls). Domājams to laikā ēka ieguvusi baltas PVC ieejas durvis un vitrīnu logus.

22. attēls. Pirmā stāva plāns. Mērogs 1:100. Plānā atzīmētas divas nojaukamas sienas un viena no jauna izbūvējama siena. 1996. gads. *Privātīpašums.*

Zinas par ēkas īpašniekiem

Aptuveni 1752. gadā Bauskas baznīcas inspekcijas laikā sastādīts visu Bauskas gruntsgabalu saraksts ar numuriem. Sarakstā minēts, ka uz 133. un 134. gruntsgabala atrodas divas augstdzimušā Šepinga (*Schoppingk*) kunga mājas.² 1797. gada plāns rāda, ka uz 133. gruntsgabala atrodas koka ēkas. Aptuveni 19. gs. 60. gados notika gruntsgabalu numuru maina, un 133. gruntsgabals ieguva 32. numuru.

1870. gadā gruntsgabala nr. 32 īpašnieks ir Jankels Nisselovičs.³

² LVVA, 2728. fonds., 8. apraksts., 55. lieta

³ Курляндские губернские ведомости = Kurländische Gouvernements Zeitung, Nr. 80., 10.10.1870.

1912. gadā izdotajā Rihtera adrešu grāmatā lasāms, ka 32. gruntsgabals pieder Belem Nisselovičam⁴.

20. gs. 30. gados ēka piederēja Mozum Feldmanim, tajā iekārtots viņam piederošs apģērbu veikals (17. attēls), kas aizņem daļu ēkas divu logu ailu un vienas durvju ailes platumā. 1935. gadā "Bauskas Vēstnesī" Feldmanis reklamē drēbju un sīku preču tirgotavu, manufaktūras un gatavo drēbju tirgotavu, viņš tirgo arī formas tērpus⁵. 1939. gada 12. janvāra "Brīvā Zeme" rakstīja, ka zagļi, atlaužot kāpņu telpas durvis, iekļuvuši M. Feldmaņa gatavo drēbju tirgotavā un nozaguši mēteļus, uzvalkus un kleitas 1400. latu vērtībā⁶.

Blakus tam atrodas Aleksandra Āboliņa maizes veikals un kāds apavu veikals (18. attēls). Aleksandrs Āboliņš tirgoja arī pienu, kas 1937. gada pārbaudē atzīts par vidēji labu (ar tauku saturu 3,5).⁷

Zināms, ka 1934. gadā mehāniķis Eduards Jurēvics norādījis savu adresi un tālruna numuru Sudmalu ielā 31.

1936. gadā Sudmalu ielu pārdēvē par Vienības ielu.

1940. gadā Vienības ielu pārdēvē par Rīgas ielu, tomēr vēl 40. gadu sākuma sludinājumos tā minēta kā Vienības iela.

1941. gadā E. Strautiņš reklamē savu radio remontu un akumulatoru pildīšanas darbnīcu Vienības ielā 31.⁸

1943. gadā kāda kundze cer, ka viņas Mežotnes ceļā nozaudēto lakatiņu atnesīs uz Vienības ielu 31.⁹

1954. gadā "Bauskas Darbs" vēsta par jauna pārtikas preču veikala atvēršanu Rīgas ielā 31.¹⁰

1996. gadā Z/S "Svarenieki" ēkas pirmajā stāvā ierīko apģērbu veikalu, 1999. gadā pirmā stāva veikala telpas tiek privatizētas.

⁴ Richter's Baltische Verkehrs- und Adressbücher. II Band. Kurland, 1912

⁵ Bauskas Vēstnesis Nr. 27, 07. 05. 1935

⁶ Brīvā Zeme Nr. 273, 12. 01. 1939

⁷ Bauskas Vēstnesis Nr. 30, 30. 07. 1937

⁸ Bauskas Vēstnesis Nr. 7, 15. 08. 1941

⁹ Bauskas Vēstnesis Nr. 19, 14. 05. 1943

¹⁰ Bauskas Darbs Nr. 53, 05. 01. 1954

2003. gadā telpas nonāk SIA “Karjeras centrs” īpašumā un tajās iekārto pieaugušo izglītības centru.

Īsu laiku telpās bija SIA “Apgāds Zvaigzne ABC” grāmatu veikals.

No 2013. līdz 2016. gadam ēkas pirmajā stāvā darbojās mākslas galerija un gleznošanas studija “Meistars Gothards”.

Kopš 2017. gada 17. maija telpās atkal darbojas apģērbu veikals, kuru vada Marika Tovkina.

Ēkas otrajā stāvā iekārtotajos dzīvokļos kopš 1984. gada dzīvo Artūra Jāņa Tīdēna ģimene (dzīvoklis nr. 2), kopš 20. gadsimta 80. gadu beigām - Zoja Tāre (dzīvoklis nr. 1).

Apjoms, konstrukcijas, plānojums

Pētāmā ēka ir divstāvu ķieģeļu mūra ēka, ielas puses fasāde apmesta un krāsota (23. attēls).

23. attēls. Ēkas kopskats no Rīgas ielas puses

24. attēls. Ēkas R un D fasāde

Pirmajā stāvā trīs balti PVC vitrīnu logi un vienas baltas PVC durvis. Pirmā stāva logu un durvju asis nesimetriski izkārtotas fasādē.

Ēkas otrā stāva fasādē – divu dažādu izmēru logi un vienas durvis uz balkonu. Otrā stāva logu un durvju ailu izvietojums un izmēri saglabājušies no ēkas celtniecības sākuma.

Ēkas pirmo un otro stāvu atdala vienkārša starpdzega. Zem otrā stāva logiem vēl viena vienkārša dzega (25. attēls). Zem jumta divpakāpju dzega, virs logiem vēl viena dzega. Fasādē divi pilastri, kuros iestrādātas ūdens notekcaurules.

25. attēls. Stāvus sadalošā starpdzega un dzega zem logiem

26. attēls. Divpakāpju jumta dzega un virslogu dzega

Fasādē saglabājušies elektrības vadu stiprinājuma āķi un porcelāna korķi, piestiprināti arī divi lukturi Rātslaukuma apgaismošanai un tam nepieciešamie vadi (27., 28., 29. attēls).

27. attēls. Novecojuši elektrības vadu stiprinājuma āķi

28. attēls. Vadu mudžeklis A fasādē

29. attēls. Prožektoru Rātslaukuma izgaismošanai fasādes R pusē

Fasādi grezno balkons, kas ,visticamāk, izbūvēts 50. gadu sākumā, kad notika logu nomaiņa pirmajā stāvā un fasādes remonts (30. attēls).

30. attēls. Balkons D fasādē

31. attēls. Balkona stiprinājuma vieta ēkas sienā

Fasādes krāsojums

Sākotnējā fasādes krāsa bijusi gaiši dzeltena, virs tās balta gruntskrāsa, tad oranžs krāsojums. Pašreiz fasādes krāsojums pirmā un otrā stāva līmenī atšķiras. Otrā stāva krāsojums ir rozā ar baltām dzegām, starpdzega un pilastri krāsoti pelēki. Pirmā stāva krāsojums - pelēki, dzeltenī raibs ar gaiši dzelteniem pilastriem.

32. attēls. Dzeltenā krāsojuma paliekas pirmā stāva fasādē

Sākotnējais dzeltenais krāsojums, baltā gruntskrāsa, oranžais krāsojums, violetais krāsojums otrā stāva fasādē

Balta gruntskrāsa, oranžais krāsojums pirmā stāva fasādē.

Cokols apmests, pelēki krāsots. 2014. - / - 2015. gadā veicot Rīgas ielas rekonstrukciju ietves līmenis ir stipri paaugstināts, bet ēkas pamati iegrimuši (33. attēls). Pie ēkas pamatiem izbūvēta neliela pagraba ventilācijas lūka.

33. attēls. Akmens stabs pie mājas DR stūra un paaugstinātais ietves līmenis

34. attēls. Akmens stabi pie mājas DR stūra. Fragments no pastkartes pirms 1914. gada.

Rietumu fasādē saglabājies sākotnējais ķieģeļu mūrējums (35. attēls). Otrā stāva līmenī izbūvēts neliels lodziņš ar vertikāli liktu ķieģeļu pārsedzi. Lodziņš aizmūrēts (36. attēls). Fasādē redzama brutāli aizmūrēta apaļa ventilācijas lūka, fasādi šķērso padomju laika elektrības vads, balts plastmasas elektrības tunelis. Ēkas stūris izbrucis, pavirši aizmūrēts un nokrāsots (37. attēls). Fasādē redzams arī metāla mūra savilcējs un metāla stienis, kā arī vārtu eņģu stiprinājuma vietas.

Gala sienā redzami neapmesti dolomīta pamati (41. attēls).

35. attēls. Ēkas R siena

36. attēls. Aizmūrētais ventilācijas lodziņš R sienā

37.attēls. Nobrukušais stūris un aizmūrētā ventilācijas lūka ēkas R sienā

38. attēls. Metāla detaļas fasādē

39. attēls. Vārtu eņģes fragments R sienā

40. attēls. Vārtu stiprinājuma cilpa R sienā

41. attēls. Neapmestie dolomīta pamati R sienā

Pagalma fasāde

Ēkas pamatkorpus un piebūve apmesti, krāsoti, vietām apmetums labots ar cementu. Apmetumā redzamas kara laika šāviņu pēdas (47. attēls). Otrā stāva līmenī piebūve nedaudz aizsedz logu. Piebūves korpus - divpakāpju. Pamatkorpusā redzamas trīs aizmūrētas logailas (45., 46. attēls). Piebūves daļā divas šauras aizmūrētas logailas (44. attēls).

42. attēls. Pagalma fasāde, skats uz Z

43. attēls. Pagalma fasāde ar blakusēku

44. attēls. Aizmūrētās logailas ēkas piebūves A sienā

45. attēls. Aizmūrēta logaila ēkas pamatkorpusā

46. attēls. Divas aizmūrētas logailas
pamatkorpusa Z fasādē

47. attēls. Šāviņu pēdas piebūves R
fasādē

Ēkas austrumu fasāde ir koka statņu būve ar ķieģelī mūrētiem neapmestiem stūriem (48. attēls).

48. attēls. Ēkas A
fasāde

Jumts

Ēkas pamatkorpusam saglabājusies sākotnējā divslīpju jumta konstrukcija, ko klāj padomju laikā likts viļņotā “šīfera” (azbestcements) lokšņu segums. Ēkas pamatapjoma spāres balsta tā sauktais taisnais jumta krēsls, kur katru otro no 13 spāru pāriem balsta divi vertikāli statņi, kurus savieno saišķi jeb bendeles. Četri jumta krēslī, divi slīpie balsti.

49. attēls. Pamatapjoma jumta konstrukcijas kopskats uz A

50. attēls. Pamatapjoma jumta konstrukcijas kopskats uz D

Taisnā jumta krēsla statņi balstās uz visām sijām pāri liktas savienojošās kopnes. Katrs siju pāris marķēts ar iecirstiem romiešu cipariem (51., 52., 53., 54. attēls).

51. attēls. Siju marķējums

52. attēls. Siju marķējums

53. attēls. Siju marķējums

54. attēls. Siju marķējums

Jumta konstrukcijās daļēji izmantoti vēsturiskie būvmateriāli – ar cirvi aptēsti statņi, kuros redzamas ietapojumu un savienojumu vietas, kas neatbilst mūsdienu konstrukcijas vajadzībām (55. līdz 58. attēls).

55. attēls. Vēsturiskais balķis izmantots kā statnis jumta konstrukcijā

56. attēls Vēsturiskais balķis izmantots kā bendele jumta konstrukcijā

57. attēls. Vēsturiskais balķis izmantots kā statnis jumta konstrukcijā

58. attēls. Vēsturiskais balķis izmantots kā statnis jumta konstrukcijā

Korē spāres savienotas ar abām spārēm caururbtu koka tapu(59. attēls).

59. attēls. Spāru savienojuma vieta ar koka tapu

Virš spārēm pamatkorpusa daļā uznaģlotas latas, kas balsta “šīfera” segumu (60. attēls).

60. attēls. Latojums, virs kura ieklāts padomju laika viļņotais “šīferis”

61. attēls. Ēkas bēniņos atrastie jumta dakstiņi

Pirms Pirmā pasaules kara izdotajā pastkartē redzams, ka ēkas jumtu klāj dakstiņi, bet jumta rietumu malā divās rindās klātas skārda loksnes (15. attēls). Ēkas bēniņos atrasti vairāki sadauzīti māla dakstiņi. 1955. gada fotogrāfijā redzams, ka jumtu vēl joprojām klāj dakstiņi (20. attēls), tātad viļņotā “šīfera”(azbestcements) jumtu ēka ieguvusi pēc 1955. gada.

15. attēls. Pastkarte. Tirgus laukums Bauskā. Pirms 1914. gada. Fragments. *Privātkolekcija*

20. attēls. Mītiņš Oktobra laukumā 1955. gada 1. maijā.

Aināra Radovica privātkolekcija.

20. gadsimta sākumā ēka ieguvusi apmestu mūra piebūvi. Tās jumta konstrukcija ir zema, spāru gali balstās uz mūra sienām. Jumta korē spāres sastiprinātas ar koka tapu. Virs spārēm dēļu latojums, kas balsta skārda jumtu. Divslīpju jumts klāts ar gludām cinkotā skārda loksnēm, kas izgatavotas Vulverhemptonas gofrētā dzelzs ražotnē Lielbritānijā (1857 – 1959).

62. attēls. Skats uz Z. Redzamas izzāgētās pamatkorpusa jumta lats un piebūves jumta konstrukcija

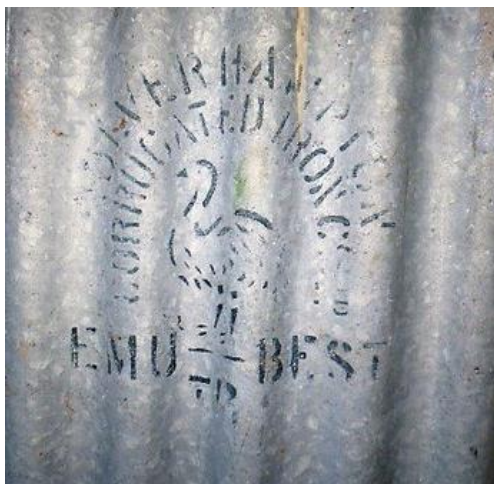
63. attēls. Skats uz Z, piebūves jumta daļa

64. attēls. Pamatkorpusa un piebūves jumta savienojuma vieta. Skats uz R

65. attēls. Ķieģeļu mūrējums piebūves daļā

66. attēls. Firmas zīmoga attēls no interneta resursiem

67. attēls. Jumta skārda firmas zīmoga fragments

68. attēls. Jumta skārda firmas zīmoga fragments

69. attēls. Jumta skārda firmas zīmoga fragments

70. attēls. Jumta skārda firmas zīmoga fragments

71. attēls. Jumta skārda firmas zīmoga fragments

Ēkas pamatapjoma ārējās spāres uzstādītas tuvu pie ēkas gala (zelmiņa) ārsienām, to saišķi divās vietās nostiprināti mūrī ar kalēja kalta melnā metāla kronšteina palīdzību.

Cauri abiem ēkas stāviem izmūrēti divi skursteņi, kurus virs jumta kores vainago skursteņu "galvas". Abi skursteņi mūrēti no divu krāsu ķieģeļiem, profilēti, neapmesti

(72., 73. attēls). Bēniņu telpā skursteņi mūrēti ieslīpi, lai to izeja virs jumta būtu tieši kores vietā (74., 75. attēls).

72. attēls. Ēkas pamatapjoma vēsturiskā skursteņa "galva"

73. attēls. Ēkas pamatapjoma vēsturiskā skursteņa "galva"

74. attēls. Slīpi izbūvētais skurstenis ēkas R daļā

75. attēls. Slīpi izbūvētais skurstenis ēkas A daļā

76. attēls. A puses skurstenis, izbūvēts cauri abiem ēkas stāviem

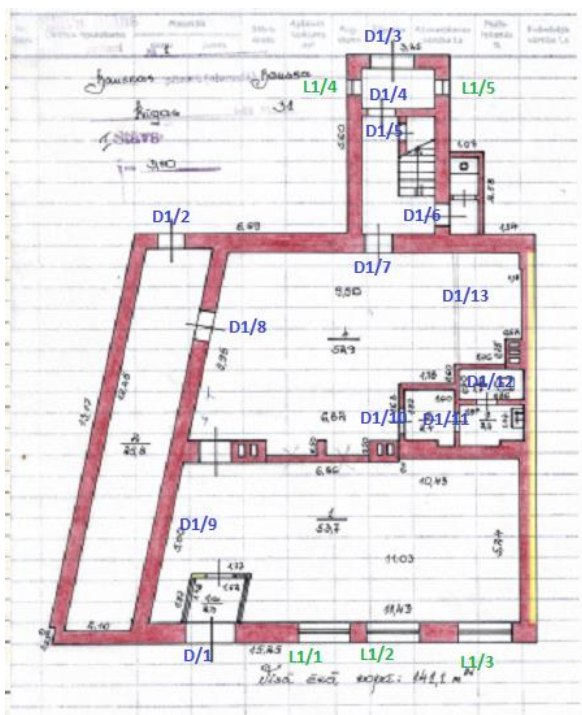

77. attēls. R puses skurstenis, izbūvēts tikai otrā stāva līmenī

Pagalma pusē uz jumta redzami vēl divi skursteņi. Austrumu puses skurstenis izbūvēts cauri abiem ēkas pamatkorpusa stāviem. Skursteņa galva mūrēta no sarkaniem ķieģeļiem, neapmesta (76. attēls). Rietumu puses skurstenis izbūvēts tikai otrā stāva dzīvokļa vajadzībām. Arī šis skurstenis mūrēts no sarkaniem ķieģeļiem, neapmests (77. attēls). Uz jumta atrodas divas antenas, kas savu funkciju jau zaudējušas un būtu demontējamas.

Logi

Ēkas pamatkorpusā nav saglabājušies sākotnējie koka logi.

78. attēls Pirmā stāva plāns ar logu un durvju numerāciju. 1996. gads.

Privātīpašums.

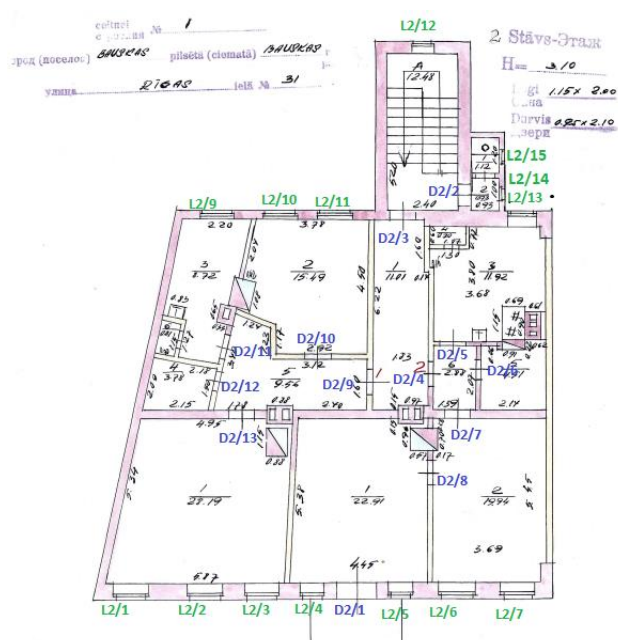
1996. gadā veicot telpu remontu, pirmā stāva ielas fasādē tika mainītas logu un durvju vietas un koka vitrīnu vietā ieliktas baltas PVC vitrīnas (79. attēls).

79. attēls.
ielas
fasāde

80. attēls. Ielas fasāde, logi L1/1, L1/2, L1/3 plānā

81. attēls. Otrā stāva
plāns ar logu un durvju
numerāciju. 1996.
gads.

Privātīpašums

Arī ielas fasādes otrajā stāvā vēsturiskie logi nomainīti pret baltiem PVC logiem.

Mainot logus otrajā stāvā, saglabātas vēsturiskās logailu vietas un logu dalījums rūtīs arī izveidots līdzīgs vēsturiskajiem logiem ar četrām rūtīm (loga tips nr. 1, 82. attēls). Loga tips nr. 2 ir balts divdaļīgs PVC logs, kura izmērs un rūšu dalījums atbilst diviem vēsturiskajiem koka logiem (83. attēls).

Arī pagalma pusē, otrajā stāvā ir balti PVC logi (84. attēls).

82. attēls. Tips nr. 1. Daļēji verams vienas vērtnes trīsdalīgs balts PVC logs ar vertikālu dalījumu loga augšdaļā – L2/1, L2/2, L2/3, L2/6, L2/7, L2/9, L2/10, L2/11,

83. attēls. Tips nr. 2. Neverams balts divdaļīgs PVC logs – L2/4, L2/5

84. attēls. Otrā stāva logi pagalma fasādē. Plānā L2/9, L2/10, L2/11

85. attēls. Tips nr. 3. Daļēji verams vienas vērtnes divdaļīgs balts PVC logs, L2/13

Ēkas pamatkorpusa pagalma puses pirmajā stāvā redzamas trīs aizmūrētas un apmestas logailas. Divas no aizmūrētajām logailām daļēji aizsedz piebūve (86., 87. attēls). Logailas aizmūrētas pēc 1967. gada, jo 1967. gada plānā tās vēl redzamas.

86. attēls. Pēc 1967. gada aizmūrētās logailas pagalma fasādē.

87. attēls. Pēc 1967. gada aizmūrētās logaila Z fasādē.

Arī piebūves pirmajā stāvā redzamas aizmūrētās logailas, bet šīs izmaiņas veiktas jau pirms 1967. gada (88. attēls).

88. attēls. Aizmūrētās logailas A sienā pirmajā stāvā.

89. attēls. Divi verami vienas vērtnes divdaļīgi koka logi A fasādes otrajā stāvā, L2/14, L2/15.

Piebūves pirmajā stāvā A un R sienā atrodas pa vienam veramam vienas vērtnes divdaļīgam koka logam (90., 91. attēls).

90. attēls. Verams vienas vērtnes divdaļīgs koka logs R fasādes pirmajā stāvā, L1/4

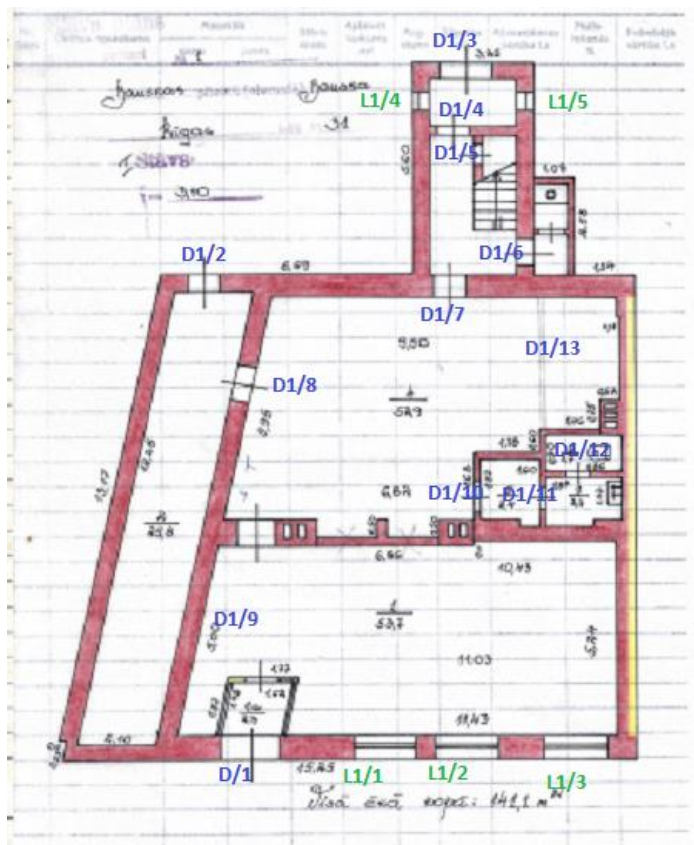
91. attēls. Verams vienas vērtnes divdaļīgs koka logs A fasādes pirmajā stāvā, L1/5

Piebūves kāpņu telpu izgaismo neverams piecdaļīgs koka logs.

92. attēls. Neverams piecdaļīgs koka logs Z fasādes otrajā stāvā

Durvis.

93. attēls. Pirmā stāva plāns ar logu un durvju numerāciju. 1996. gads.

Privātīpašums.

Ēkas pamatkorpusā nav saglabājušās sākotnējās durvis. Ielas fasādē ir vienas durvis. 1996. gadā mainot logu un durvju izvietojumu fasādē, veco durvju vietā ieliktas jaunas PVC durvis (94. attēls). Pagalma fasādē ir vienas metāla durvis uz pagrabu (97. attēls), metāla ārdurvis, kas ved uz tirdzniecības telpām pirmajā stāvā (95. attēls), un metāla durvis, kas ved uz otro stāvu (96. attēls).

94. attēls. PVC durvis fasādē (plānā D/1)

95 . attēls. Divviru metāla durvis pagalma fasādē (plānā D1/2)

96. attēls. Metāla durvis pagalma fasādē (plānā D1/3)

97. attēls. Metāla durvis uz pagrabu 1996. gada plānā nav iezīmētas

98. attēls Pirmā stāva durvis uz kāpņu telpu (plānā D1/4)

99. attēls. Pirmā stāva durvis uz telpu zem kāpnēm (plānā D1/5)

100. attēls. Pirmā stāva koka durvis uz piebūvi (plānā D1/6), kurā atrodas gāzes apkures katls

101. attēls. Pirmā stāva metāla durvis uz tirdzniecības telpu (plānā D1/7)

Piebūves pirmajā stāvā ir koka iekšdurvis, kas ved uz kāpņu telpu (98. attēls), un nelielas koka durtiņas uz telpu zem kāpnēm (99. attēls), koka durvis uz piebūvi, kurā atrodas gāzes apkures katls (100. attēls), un metāla durvis uz tirdzniecības telpām (101. attēls).

102. attēls. Durvis uz gaiteni otrajā stāvā

103. attēls. Durvis uz piebūvi otrajā stāvā

Otrajā stāvā kāpņu galā ir koka durvis uz gaiteni (102. attēls) un koka durvis uz piebūvi (103. attēls).

Ēkas otrajā stāvā atrodas divi dzīvokļi, abiem dzīvokļiem sākotnējās ārdurvis nomainītas pret metāla durvīm (104., 105. attēls).

104. attēls. Dzīvokļa nr. 1 ārdurvis

105. attēls. Dzīvokļa nr. 2 ārdurvis

106. attēls. Dzīvokļa nr. 1 iekšējās durvis

107. attēls. Dzīvokļa nr. 1
iekšējās durvis

108. attēls. Dzīvokļa nr. 2
iekšējās durvis

109. attēls. Dzīvokļa nr. 2
iekšējās durvis

110. attēls. Dzīvokļa nr. 2
iekšējās durvis

Abu dzīvokļu iekšdurvis demonstrē dažādu durvju variantus, kas pastāvējuši no 20. gadsimta otrās puses līdz pat 21. gadsimta sākumam (106. līdz 110. attēls) .

Apkures ierīces

Ēkas pirmajā stāvā nav saglabājušās sākotnējās krāsns. Telpās izvietoti radiatori, tiek izmantota gāzes apkure.

Ēkas otrajā stāvā, dzīvoklī nr. 1 ir viena mūra krāsns, kas apsilda divas telpas (111., 112. attēls). Otra krāsns nojaukta, kad remonta laikā pirmajā stāvā tika demontēta nesošā siena un krāsns sāka deformēties. Pagrabā atrodas neglazēti nojauktās krāsns podiņi ar meistara zīmi (113. attēls).

111. attēls. Krāsns pirmajā dzīvoklī

112. attēls. Krāsns pirmajā dzīvoklī

113. attēls. Krāsns podiņa fragments

114. attēls. Nojauktās krāsns vieta pirmajā dzīvoklī

115. attēls. Krāsns otrajā dzīvoklī

116. attēls. Krāsns otrajā dzīvoklī

Otrajā dzīvoklī atrodas savienotas metāla krāsnis, kas apsilda divas istabas (115., 116. attēls). Virtuvē iebūvēta plīts, kas apsilda arī vannas istabu (117., 118. attēls).

117. attēls. Plīts un sildmūris otrajā dzīvoklī

118. attēls. Sildmūris otrajā dzīvoklī

Kāpnes

Kāpnes veido betonēti pakāpieni ar profilētu ārmalu un vienkāršas metāla margas ar profilētu paroceni (119. attēls).

119. attēls. Kāpnes uz ēkas otro stāvu

Pagrabs

Ēkas ZR pusē atrodas ieeja pagrabā (120. attēls). Noejai pagrabā kalpo betonētas kāpnes.

Pagraba sienas mūrētas no ķieģeļiem, apmestas, balsinātas (131. attēls). Daļā pagraba telpu ieklāta ķieģeļu grīda (130. attēls). Pagraba pārsegumu veido masīvas A-R virzienā liktas sijas, virs kurām uznaqlots dēļu klājs (128. attēls). Sijas balti krāsotas, ar melnu centrālo joslu (129. attēls). Pagraba Z, D, R un A sienās aizmūrētas logailas (121., 124., 125., 126. attēls). Pagraba A un Z sienās nišas, kas vēlāk aizmūrētas ar sarkaniem ķieģeļiem (122., 123. attēls).

120. attēls. Pagraba durvis ēkas ZR pusē

121. attēls. Pagrabs, skats uz ēkas Z ārsienu

122. attēls. Pagrabs, skats uz ēkas Z ārsienu

123. attēls. Skats uz ēkas A ārsienu

124. attēls. Aismūrēta logaila R sienā

125. attēls. Aismūrēta logaila D sienā un ventilācijas lūka

126. attēls. Aismūrēta logaila A sienā

127. attēls. Skats uz telpas DR stūri

128. attēls. Pagraba griestu pārseguma sijas un dēļu klājs virs tām

129. attēls. Melna un balta krāsojuma paliekas uz pārseguma sijas pagrabā

130. attēls. Ķieģeļu grīdas segums pagraba grīdā

131. attēls. Ķieģeļu mūris pagrabā, skats uz D

132. attēls. Viras kāsis durvju aplodā

133. attēls. Pagraba durvju ailas fragments

Pagrabā saglabājusies viena, domājams, sākotnējās ēkas durvju aploda ar viru kāsi (132., 133. attēls).

Secinājumi, rekomendācijas

Secinājumi

Apkopojot inventarizācijas gaitā iegūto informāciju, iegūti šādi secinājumi.

1. Ēka Rīgas ielā 31 ir nozīmīga Bauskas vecpilsētas apbūves sastāvdaļa, Rātslaukuma (agrāk tirgus laukuma) malā.
2. Sākotnējā koka ēka pastāvēja jau 18. gadsimta beigās.
3. 19. gadsimta beigās tika uzbūvēta divstāvu ķieģeļu mūra ēka ar dakstiņu jumtu. Dakstiņu jumts nav saglabājies. Ēkas būvniecībā izmantoti kokmateriāli no sākotnējās ēkas.
4. 20. gadsimta sākumā ēka ieguva piebūvi, kas segta ar skārda loksnēm. Tās vēl joprojām sedz piebūves jumtu.
5. 20. gadsimta 30 gadu otrajā pusē ēkas ielas fasāde tikusi apmesta un krāsota. Tad arī izbūvēts otrā stāva balkons.
6. 20. gadsimta otrajā pusē ēkai vairākas reizes mainīts pirmā stāva logu un durvju ailojums, aizmūrēta caurbrauktuve, dakstiņu jumts nomainīts pret "šīfera" (azbestcements) jumtu.
7. Ēkas īpašnieks ir ieinteresēts ēkas vizuālo kvalitāšu uzlabošanā.
8. Celtne ir ielas frontes apbūves ēka, kas telpiski iekļaujas apkārtējā vēsturiskajā apbūvē, tā ir būtiska ēku kompleksa daļa. Tās atjaunošana būtu svarīga ne vien konkrētās ēkas īpašniekam, bet visai Bauskas sabiedrībai. Šā iemesla dēļ būtu lietderīgi ēkas fasāžu, logu un jumta renovācijai sniegt būtisku Bauskas pašvaldības finansiālu atbalstu.

Rekomendācijas

Ņemot vērā nepieciešamību saglabāt Bauskas vēsturiskā centra kultūrvēsturisko vidi, plānojumu, oriģinālās apbūves daļas un ainavu, izstrādājot objekta rekonstrukcijas priekšlikumus un būvprojekta risinājumus ēkai Bauskā, Rīgas ielā 31, attiecībā uz tās vizuālo tēlu būtu jāievēro šādi nosacījumi.

Apjoms un fasādes

Projektējot ēkas rekonstrukciju, saglabājams esošās būves apjoms.

Ēkai vēlams atjaunot dakstiņu vai skārda lokšņu jumta segumu. Vēsturiskā jumta konstrukcija saglabājama, ja nepieciešams, to protezējot un labojot.

Ēka aprīkojama ar cinkotā skārda tekhnēm un notekcaurulēm, izmantojot atbilstošus Bauskas vecpilsētā esošus prototipus. Cik vien tas tehniski iespējams, jā saglabā autentiskās detaļas – notekcauruļu vēsturiskie stiprinājumi.

Ēku renovējot, skursteņu “galvas” saudzīgi saglabājamās un rūpīgi atjaunojamās.

Projektēšanas gaitā jāprecizē galvenās fasādes apdares stāvoklis. Tā kā šajā stadijā nav iespējams konstatēt, kādā stāvoklī ir mūris, vēlākā laika apmetums saglabājams un ēka nokrāsojama, lietojot zondāžas konstatēto krāsu toni.

Sākotnējā pirmā stāva fasādes kompozīcija ir būtiski mainījusies, tāpēc ēkas rekonstrukcijā iespējami divi varianti.

Pirmais variants.

Atjaunojams pirmā stāva logu un durvju ailojums. Ja veikalam nepieciešami vitrīnu logi, pieļaujams sākotnējo durvju vietā likt logus, atstājot fasādē tikai vienas durvis.

Ēkas caurbrauktuves vietā varētu likt kādu izkārti vai sienas gleznojumu, kas atgādinātu par caurbrauktuves apjomu.

Otrais variants.

Dalēja ēkas sākotnējās fasādes rekonstrukcija, atjaunot vēsturisko pirmā stāva fasādes kompozīciju ar trim durvju un četrām logu ailām.

Ēkas caurbrauktuves vietā varētu likt kādu izkārti vai sienas gleznojumu, kas atgādinātu par caurbrauktuves apjomu.

Logi un durvis

Tā kā konkrētajā ēkā nav saglabāties neviens oriģinālais logs, par paraugu jaunu logu izgatavošanā izmantojams koka logs ar 20. gadsimta sākumam raksturīgo loga dalījumu sešās rūtīs (paraugs konkretizējams pirms logu projektēšanas un pasūtīšanas). Logi krāsojami, precizējot toni darba gaitā un, vēlams, izmantojot dabīgo lineļlas krāsu, kā arī ievērojot pareizas krāsošanas tehnoloģiju. Energoefektivitātes nodrošināšanai koka rāmī iestrādājama stikla pakete.

Kvalitatīvus vēsturiskos logus izgatavo SIA “Staļi” Priekuļos, SIA “Flora” Jelgavā, SIA “Mežmaļi” Valdlaučos un citi.

Ārdurvis projektējamas atbilstoši vēsturiskiem analogiem.

Ārdurvju vērtnes un rāmji izgatavojami no koka un krāsojami ar lineļlas krāsu. Durvis būtu jāaprīko ar tām stilistiski atbilstošu furnitūru – virām, rokturi, naseglāksni.

Ja īpašnieks vēlas paaugstināt ēkas energoefektivitāti, šādā nodomā tomēr nedrīkst postīt ēkas vēsturisko fasādi un tās elementus. Tas nozīmē, ka ēku drīkst siltināt no iekšpuses, izmantojot būvei draudzīgus siltumizolācijas materiālus:

linšķiedras, kaņepes, ekovati, kokšķiedras plāksnes. Akmensvati vai putuplastu (uzputoto polistirolu) izmantot nedrīkst, jo šie materiāli veicina kondensāta veidošanos un mitruma uzkrāšanos, kā rezultātā konstrukcijas bojā pelējums, sēnes, sīkbūtnes. Turklāt akmensvati un putuplastu mēdz bojāt graužēji.

Tā kā celtne ir nozīmīga Bauskas vecpilsētas apbūves daļa un atrodas Rātslaukuma malā, tās atjaunošana un fasāžu restaurācija būtu nozīmīgs ieguldījums Bauskas vecpilsētas kā starptautiska tūrisma “produkta” pievilcības vairošanā.

Sākotnējās fasādes rekonstrukcijas zīmējums

I fasādes renovācijas priekšlikums

II fasādes renovācijas priekšlikums

Vēsturiskie attēli

Pastkarte.

Tirgus laukums Bauskā.
Pirms 1914. gada.

Privātkolekcija

Pastkarte

20. gadsimta sākums.

*Bauskas muzejs,
inv. nr. BNM 30820*

1926. gada 1. maija
sociāldemokrātu
gājiens.

J. Baltruma fotostudija.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM 3412*

1926. gada 18. jūlija
foto.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM 19129*

20. gadsimta 20. gadu
foto.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM 30095*

1931. gada novembris –
1935. gada aprīlis.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM 3087*

1933. gada foto.

Autors Ģederts
Ramans.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM 13375*

20. gadsimta 30. gadu
foto.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM 27898*

Zigurds Gustiņš.
Bauska. 1940.

Kartons, eļļa. 18,5 x 25
cm.

*Bauskas muzejs,
inv. nr. BNM 27699*

1951./1953. gada foto.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNMZP – 565*

20. gadsimta 50. gadu
foto.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM 25413*

1955. gada 1. maija
foto.

Mītiņš Oktobra
laukumā.

*Aināra Radovica
privātkolekcija.*

1974. gada foto.

Autors Māris Bērziņš.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNMneg-plg-359*

1993. gada foto.

Autors Leonīds
Trofimčuks.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNMneg-
2520_Lāsīte*

1996. gada septembra
foto.

Autors Ziedonis
Purviņš.

*Bauskas muzejs,
inv.nr. BNM – fneg –
2807*

Publikācijas

Richter's Baltische
Verkehrs- und
Adressbücher. II
Band. Kurland,
1912

31. Mitten, Zujate u. 22
Judelowitz.
32. Zelle Mijelowitich.
33. Chaykel Kabbiner.
34. Sankel Jakobjohu.

Bauskas
Wehstnesis
Nr. 47,
23.11.1928

3 tautu depli
solīdi amatneeki, kopveziņus 60 g.,
wehlas repasihtees ar taibam par
amatneezem ne uzafam par 20 g.
Lautiba un tiziba nekriot swarā,
Wehstules adreset Gudmalu eelā 31,
Feldmana Iga weifalā sem „Sa-
prahis“, „Neprahis“ un „Ahrprahis“

Bauskas Vēstnesis
Nr. 27,
07.05.1935

M. Feldmanis
gatavu drēbju un formaz tērpu tīrotava
Vienības ielā 31

Bauskas Vēstnesis
Nr. 47,
18.11.1936

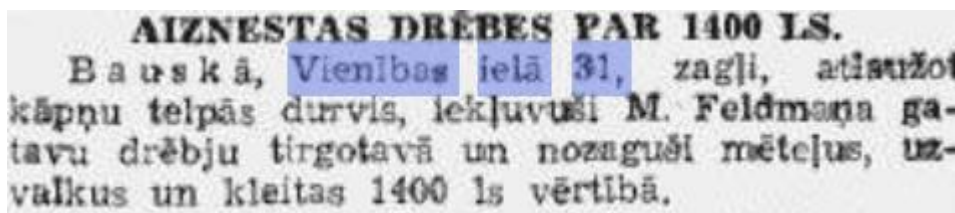
Bauskas Vēstnesis
Nr. 30,
30.07.1937

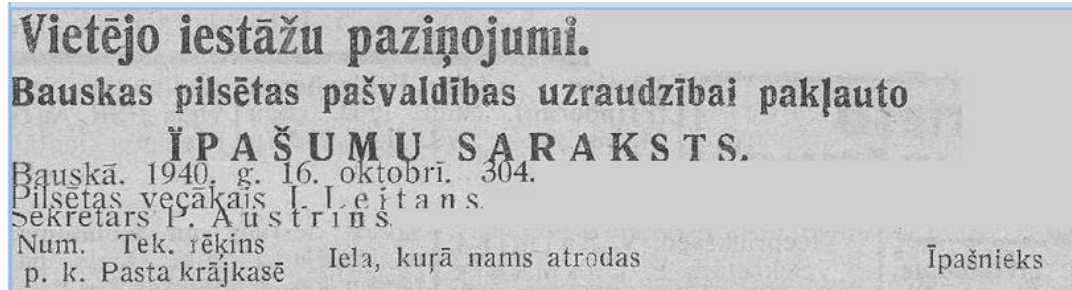
Bauskas Vēstnesis
Nr. 30,
30.07.1937

bergmanis, Lina	M. Gangos	3,0	—	vic
Aboliņš, Aleksandrs	Bauskā, Vienības ielā 31	3,5	—	

Brīvā Zeme
Nr. 273,
12.01.1939

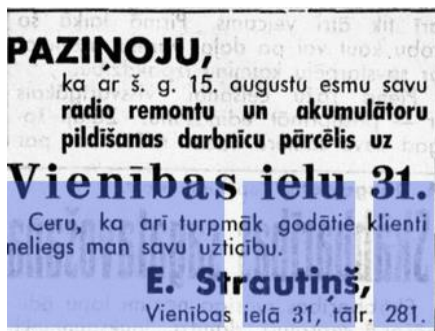
LPSR AP Prezidija
ziņotājs
Nr. 43,
10.19.1940

LPSR AP Prezidija
ziņotājs
Nr. 43,
10.19.1940

54.	16254	Vienības 27	Hase un Roche Rabiner
55.	16255	Vienības 29	Hurgins un Dolgopolski
56.	16256	Vienības 31	Mozus Feldmanis.
57.	16257	Vienības 33	Boriss Niselovičs.

Bauskas Vēstnesis
Nr. 7,
15.08.1941

Bauskas Vēstnesis
Nr. 41,
16.10.1942

Vecāku sieviņu
meklē pie mājas darbiem. Pieteikties Vīksnes
grāmatu veikalā, **Vienības ielā 31, Bauskā.**

Bauskas Vēstnesis
Nr. 19,
14.05.1943

Nozaudēts melni raibs
zīda galvas lakatiņš
4. maijā ceļā no Me-
žotnes pag. nama līdz
Bauskai. God. atradēju
lūdz nodot **Bauskā, Vie-**
nības ielā 31—1 vai
Mežotnes Vindedžos.

Bauskas Darbs
Nr. 53,
10.05.1954.

Jauns veikals
Bauskā nemitīgi paplaši-
nās tirdzniecības uzņēmumu
tīkls. Vakar Bauskā, Rīgas
ielā 31 atvēra jaunu pārtikas
preču veikalu. Jaunais gau-
mīgi iekārtotais veikals, kuru
saņēma pilsētas darbaļaudis,
ir skaista velte mūsu lielajos
svētkos — Pirmajā Maijā.
> **A. Asare**

20.05.1986

Latvijas PSR
BAUSKAS RAJONA
TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES
IZPILDKOMITEJA

Латвийская ССР
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
БАУСКОГО РАЙОННОГО
СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

Rīkojums

20.05.86.

Bauskā

№ 103.

Sakarā ar gaidāmo ēkekursantu un tūristu apmeklējumu skaita pieaugumu vasaras periodā Bauskas pilsētā, paredzēts veikt ievērojamus darbu apjomus pilsētas tālākā labiekārtošanā.

Lai nodrošinātu plānotā apjoma izpildi, u s d o d u:
Bauskas pilsētas un rajona organizācijām un uzņēmumiem piedalīties šo darbu izpildē ar savu darbspēku un materiāliem un katram veikt objektu labiekārtošanu noteiktajos termiņos, sākot ar pielikumu.

Lai uzlabotu ēku fasāžu krāsojuma kvalitāti, organizācijām un uzņēmumiem ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai novērstu ēku fasāžu bojāšanos (juntu, noteķu, apsestumu, fasādes apdares materiālu remontu).

Pirms ēkas krāsošanas nodrošināt nepieciešamos sagatavošanas darbu veikšanu pēc tehnoloģiskas nepieciešamības (vecās krāsas noņemšana, gruntēšana u.c.).

Fasāžu krāsošanu neusākt, kamēr nav veikti sagatavošanas darbi, kurus pieņem komisija, kuras sastāvā ietilpst rajona arhitekta un Daivokļu saimniecības pārvaldes pārstāvji.

Saskaņot ar rajona arhitektu ēku fasāžu krāsojuma toņu paraugus sākot ar fasāžu pasīm.

Rajona arhitektam sniegt konsultācijas par veicamajiem darbiem.

Rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietniekam V.ČERNOVAM kontrolēt dotā rīkojuma izpildi kopumā.

Izpildkomitejas priekšsēdētāja

E. Metlāne

Rīk. Nr. 103. Bauskas 1986. g. 5. p. 103. 1986

20.05.1986

				2.
22.	Dzīv.saimn.pārvalde	Rīga iela 31 fas"des krāsošana	19.06.	✓
23.	"-	Pasta iela 1 fas"des un junta krāsošana	19.06.	-
24.	"-	Uzvaras iela 16 fas"des krāsošana	19.06.	✓

Izmantotie informācijas avoti

1. Latvijas Valsts vēstures arhīvs
2. Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas pieminekļu dokumentācijas centra arhīvs, Bauskas vecpilsētas lietas
3. Bauskas muzeja krājums
4. LNB Periodikas nodaļa
5. Bauskas novada būvvaldes arhīvs
6. Richter's Baltische Verkehrs – und Adressbücher. II Band. Kurland. 1912.
7. Ilmārs Dirveiks. Rīgas dzīvojamo māju logi 19. gs. vidus – 20. gs. Rīgas domes pilsētas attīstības departaments. 2003.
8. Pirmsprojekta zinātniskā izpēte ēkai Bauskā, V. Plūdoņa ielā 26. Rīga, 1989. Latvijas Valsts Kultūras komitejas Restaurācijas institūts. Autore Valda Kvaskova.

Izraksts no VKPAI rīkojuma nr. 2/15 (01.04.2011.) VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS REKOMENDĀCIJAS Nr. 2011-3 VĒSTURISKO ĒKU ENERGOEFEKTIVITĀTES UZLABOŠANAI.

4.3. Svarīga vēsturisko ēku arhitektūras sastāvdaļa ir logi. Tie ir viens no aktīvākajiem fasādes elementiem, kā arī stila un laikmeta tehnisko iespēju spogulis. Jācenšas saglabāt katru oriģinālu logu, to kopjot, remontējot un restaurējot. Logu nomaiņa atbalstāma tikai gadījumos, ja bojājumu novēršana ievērojami pārsniedz jauna, kvalitatīva un tāda paša materiāla loga izgatavošanas un iestrādāšanas izmaksas. Kā kompromiss pieļaujama logu iekšējo rāmju nomaiņa. Pēc iespējas jā saglabā vismaz logu oriģinālie ārējie rāmji. Logu nomaiņa veicama vienīgi saskaņā ar visas ēkas fasādes risinājuma projektu.

Koka logu un durvju priekšrocības:

koka izstrādājumi ir ekoloģiski, koka resursi dabā atjaunojas;

koka logu un durvju utilizācija nenodara ļaunumu videi;

koka logu un durvju konstrukcija ir elpojoša, palīdz novērst mitrumu un pelējumu telpās;

atbilstoša lietošana un kopšana garantē to ilgmūžību, tie ir remontējami un pārkrāsojami;

koka logus iespējams modernizēt, nomainot stiklus un iestrādājot blīvumiju;

būtiska durvju un logu sastāvdaļa ir arī logu un durvju furnitūra.

**Izraksts no saistošajiem noteikumiem par Bauskas novada pašvaldības
līdzfinansējumu kultūras pieminekļu saglabāšanai.**

Izdoti saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 43. panta trešo daļu un likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 24. panta otro daļu.

Izraksts

no saistošajiem noteikumiem par Bauskas novada pašvaldības līdzfinansējumu kultūras pieminekļu saglabāšanai.

4. Pieteikumu līdzfinansējuma saņemšanai var iesniegt vienu reizi gadā, bet ne vairāk kā 15 000 EUR piecu gadu periodā. Vienā pieteikumā var iekļaut vairākus darbu veidus.

II. Finansēšanas nosacījumi un apmērs

5. Pašvaldības līdzfinansējums tiek piešķirts šādiem darbiem:

5.1. arhitektūras pieminekļa, vēsturiskās apbūves, tās daļas vai mākslas pieminekļa konservācijas vai restaurācijas būvniecības ieceres dokumentācijas vai tam pielīdzināma dokumenta (konservācijas/restaurācijas programmas), ieskaitot arhitektoniski mākslinieciskās inventarizācijas vai arhitektoniski mākslinieciskās izpētes un tehniskā apsekojuma sagatavošanai – līdz 100 %, bet ne vairāk kā 2000 euro;

5.2. arhitektūras pieminekļa, vēsturiskās apbūves ēkas fasādes vēsturiskās apdares konservācijai vai restaurācijai – līdz 80% no tāmes, bet ne vairāk kā 5000 euro;

5.3. arhitektūras pieminekļa, vēsturiskās apbūves ēkas autentisko būvgaldniecības izstrādājumu konservācijai vai restaurācijai – līdz 80% no tāmes, bet ne vairāk kā 5000 euro;

5.4. arhitektūras pieminekļa, vēsturiskās apbūves ēkas oriģinālā jumta seguma restaurācijai - līdz 80% tāmes, bet ne vairāk kā 5000 euro;

5.5. arhitektūras pieminekļa, vēsturiskās apbūves ēkas konstrukciju konservācijai vai restaurācijai - līdz 80% tāmes, bet ne vairāk kā 5000 euro;

5.6. arhitektūras pieminekļa, vēsturiskās apbūves ēkas fasādes autentisko dekoratīvās apdares detaļu konservācijai vai restaurācijai - līdz 80% tāmes, bet ne vairāk kā 2000 euro;

5.7. publiski pieejama mākslas pieminekļa, arhitektūras pieminekļa, vēsturiskās apbūves ēkas interjera apdares un iekārtas elementu konservācijai vai restaurācijai - līdz 80% tāmes, bet ne vairāk kā 2000 euro;

